

THE RELATIONSHIP OF EDUCATION PROVISION WITH PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL PERSONNEL, OFFICE OF THE PROMOTION OF NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

Uthen SAMLA¹, Naitawan KUMHOM¹ and Sopee WIWATCHANKIT¹

1 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand; ntawan@hotmail.com
(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 19 September 2024

Revised: 3 October 2024

Published: 17 October 2024

ABSTRACT

This study aimed to 1) assess the level of educational provision, 2) evaluate the level of participation, and 3) examine the relationship between educational provision and community development participation among educational personnel within the Office of the Promotion of Non-Formal and Informal Education. The research involved 385 educational personnel, utilizing questionnaires to collect data. Statistical analysis included frequency, percentages, averages, standard deviations, and Pearson's correlation. Key findings revealed that: 1) Educational management was generally rated high, with the environment being the top factor, followed by personnel, and lastly, network partner participation. 2) Participation in community development was also rated high across all aspects, with the highest in evaluation, followed by decision-making, and lastly, operations. 3) A significant positive relationship between educational provision and participation in community development was identified, with a correlation coefficient of 0.912, indicating that educational provision strongly predicts community participation. The study explained 88.8% of the variance ($R^2 = 0.888$) in participation based on educational provision, with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords: Educational Management, Participation, Community Development

CITATION INFORMATION: Samla, U., Kumhom, N., & Wiwatchankit, S. (2024). The Relationship of Education Provision with Participation in Community Development of Educational Personnel, Office of the Promotion of Non-Formal and Informal Education. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 98

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย

อุเทน สามหล้า¹, ในตะวัน กำหม่อม¹ และ โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ¹

1 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข; ntawan@hotmail.com (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการจัดการศึกษา 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วม และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ แจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย 2) การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมด้วยวิธีถดถอยพหุคูณ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.912 และสามารถอธิบายความผันแปรของการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 88.80 ($R^2 = 0.888$) และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: การจัดการศึกษา, การมีส่วนร่วม, การพัฒนาชุมชน

ข้อมูลการอ้างอิง: อุเทน สามหล้า, ในตะวัน กำหม่อม และ โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 98

บทนำ

ในปี พ.ศ.2551 ได้มีพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีหลักการเพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึง และให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั้งถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของชีวิตของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันไป มีการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา และการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยเฉพาะในส่วนของการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของตนเอง จัดให้มีการพัฒนาแหล่งความรู้ให้มีความหลากหลายทั้งในส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่เป็นการเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการ ไม่มีหลักสูตร และระยะเวลาที่แน่นอนขึ้นอยู่กับความต้องการ และความสนใจของกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มอายุ และเพศวัย กิจกรรมที่จัดเป็นไปตามความสมัครใจของผู้รับบริการเป็นการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความพร้อม ความต้องการ ความสนใจ โอกาส และศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ประเภทของโครงการและกิจกรรม ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน มุมที่อ่านและคอมพิวเตอร์ การส่งเสริมการอ่าน การจัดนิทรรศการ การศึกษาเคลื่อนที่ อุทยานการเรียนรู้ วิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น นอกจากนี้ การศึกษาตามอัธยาศัยโดยหน่วยงานอื่นๆ ทั้งของรัฐและของเอกชนก็มีการดำเนินการควบคู่ไปกับการศึกษานอกระบบ เช่น การศึกษานอกสถานที่ การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ ในรูปของการอภิปราย บรรยาย การประกวด การแข่งขัน การจัดทำโครงการ การออกแบบและสร้างสื่อการเรียนการสอน แม้กระทั่งกิจกรรมการกีฬา กิจกรรมกลางแจ้ง และการเฝ้าสังเกตปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เป็นต้น (วรรัตน์ ปทุมเจริญวัฒนา, 2561)

การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะวัยแรกเกิด วัยก่อนวัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุ เช่น วัยแรกเกิดจะเรียนรู้ตามพัฒนาการและจากพ่อแม่ที่ใกล้ชิด วัยก่อนวัยเรียนนั้น แม้จะเข้าเรียนในระดับอนุบาลแต่การใช้เวลาส่วนใหญ่เรียนรู้จากการเล่นและบุคคลใกล้ชิด วัยทำงานเป็นวัยที่เรียนรู้จากประสบการณ์ทำงานเป็นหลัก และวัยสูงอายุเป็นวัยที่ออกจากระบบการทำงานในสถานที่ทำงาน อยู่บ้าน และเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อการอยู่ร่วมกับบุคคลใกล้ชิดในครอบครัวที่มีทั้งลูกและหลาน สำหรับวัยเรียนที่อยู่ในช่วงอายุ 6-22 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่ใช้เวลาไปกับการเรียนในระบบโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่เวลาส่วนหนึ่งของวัยนี้ยังเรียนรู้ตามอัธยาศัย เพื่อการพักผ่อนหรือเพื่อเพิ่มพูนความรู้จากการเรียนในระบบโรงเรียนอีกทางหนึ่ง จากการศึกษางานเขียนของ Farahani, Mirzamohamadi and Noroozi (2014 อ้างถึงใน พัชรพร พนมเขต, 2565) สรุปลักษณะของความโดดเด่นและเอกลักษณ์เฉพาะของการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนี้ 1) การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นรูปแบบการศึกษาที่ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน ไม่สามารถจับต้องหรือมองเห็น เหมือนการศึกษาในระบบที่มีโรงเรียนเป็นตัวแทนระบบ แต่รู้ว่ามีอยู่ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นการเรียนรู้ตามอัธยาศัย หรือการเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการ หรือการเรียนรู้ตามวิถีชีวิต 2) การศึกษาตามอัธยาศัยเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมมีหลายสถานการณ์ จึงมีหลายวัตถุประสงค์และไม่จำเป็นต้องเพื่อการศึกษาเท่านั้น เช่น สถานสงเคราะห์และคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคที่ให้บริการความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิในการบริโภคและการแก้ปัญหาเรื่องการเงิน หรือชมรมเยาวชนที่ใช้เวลาร่วมกันให้เกิดประโยชน์ เป็นต้น 3) การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระบบอื่นๆ อย่างแยกไม่ออกให้ชัดเจนได้ กล่าวคือ บุคคลสามารถใช้การศึกษาตามอัธยาศัยไประหว่างการเรียนในระบบพร้อมๆ กันด้วย แต่ทั้งนี้ต้องมีระบบเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาด้านอัธยาศัยกับการศึกษารูปแบบอื่นๆ เพื่อป้องกันผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากขั้นตอนการเลือกนำจุดเด่นของการศึกษาตามอัธยาศัยมาใช้ในบริบทของอีกรูปแบบของการศึกษาได้ เช่น การจัดทัศนศึกษา การท่องเที่ยวแบบต่างๆ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนในโรงเรียน ได้ด้วย

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 ได้ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยในปัจจุบันมีจำนวนหน่วยงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษาระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากมายกระจายอยู่ทั่วประเทศ ดังเช่น หน่วยงานในส่วนกลาง สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้องสมุดประชาชนจังหวัด อำเภอ และห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น ดังกล่าวมุ่งวัตถุประสงค์หลักเพื่อทำให้คนไทยได้รู้หนังสือ ให้คนที่พลาดโอกาสการเรียนรู้ได้มีโอกาสในการเรียนเพื่อยกระดับการศึกษา ได้จบการศึกษา เพื่อได้มีโอกาสเรียนต่อให้โอกาสกับผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะผู้ยากจนในชนบท ชาวไทยภูเขา ชาวไทยมุสลิม ผู้ต้องขัง ทหารกองประจำการ ผู้นำท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่ำ เกษตรกรที่มีความรู้ต่ำ เด็กและเยาวชนที่ต้องออกกลางคัน ให้มีโอกาสนในการเรียนอีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งได้มีโอกาสในการพัฒนาอาชีพและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษาตามอัธยาศัยที่ดำเนินการโดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการเสนอโอกาสและทางเลือก เพื่อการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ให้แก่ประชาชนทั่วไปให้ได้รับการศึกษา และเพิ่มเติมความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ก่อให้เกิดโลกทัศน์ที่กว้างขวางสามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงชีวิตให้ก้าวหน้าและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การศึกษาตามอัธยาศัยเกิดขึ้นตามวิถีชีวิตที่เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการทำงาน จากบุคคล จากครอบครัว จากสื่อ จากชุมชน และจากแหล่งความรู้ ซึ่งสามารถเรียนได้ตลอดเวลา และเกิดขึ้นในทุกช่วงวัยตลอดชีวิต โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา อุทยานวิทยาศาสตร์ พระจอมเกล้าหัวทอน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีห้องสมุดประชาชน จังหวัดและอำเภอทั่วประเทศ ห้องสมุดประชาชนเคลื่อนที่ รถห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้เคลื่อนที่ เรือห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติฯ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน, 2551)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ปัจจุบันแนวคิดในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยก็ยังคงเป็นที่เข้าใจอยู่ในวงจำกัด ทั้งนี้คงเป็นเพราะความเข้าใจที่ว่า การศึกษาตามอัธยาศัย เกิดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ เป็นเพียงกระบวนการเรียนรู้ตามอัธยาศัยของบุคคลที่ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับ ความไม่ชัดเจนในมุมมองเกี่ยวกับการศึกษาตามอัธยาศัย ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้บริการสื่อและแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร ไม่สามารถทำได้อย่างครอบคลุมในบริบทต่างๆ ของการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ของการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อหน่วยงานภาครัฐ องค์กรชุมชน และองค์กรภาคเอกชนใน การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็นรูปธรรม อันจะเป็นพื้นฐานนำไปสู่สังคมแห่งความรู้และสังคม แห่งภูมิปัญญาต่อไป

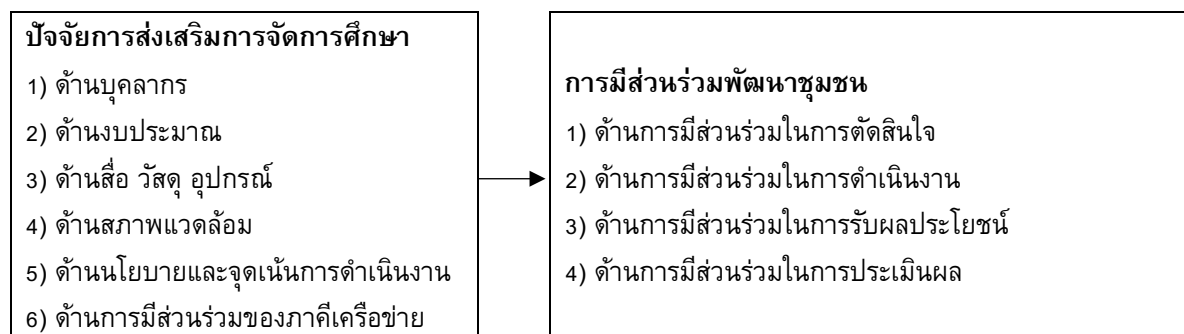
การทบทวนวรรณกรรม

การจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน โดยศึกษาการจัดการศึกษาตามแนวคิดของ เจมส์ ค็อกซ์ ปิ่นทอง (2526) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980: 223) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการศึกษาส่งผลต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นไปทางบวก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1970: 607-610 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อวัดผลความสอดคล้อง และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) และค้นหาข้อบกพร่องของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปร แล้วนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เมื่อทดสอบแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .835

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าการจัดการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การจัดการศึกษา X_{total}	M	SD	ระดับการบริหาร	อันดับที่
1) ด้านบุคลากร	4.25	0.77	มาก	2
2) ด้านงบประมาณ	4.04	0.52	มาก	3
3) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์	4.02	0.60	มาก	4
4) ด้านสภาพแวดล้อม	4.29	0.78	มาก	1
5) ด้านนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน	4.00	0.70	มาก	5
6) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	3.90	0.10	มาก	6
รวม	4.21	0.57	มาก	

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน X_{total}	M	SD	ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับที่
1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.65	0.46	มาก	2
2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.59	0.34	มาก	4
3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.64	0.50	มาก	3
4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.70	0.65	มาก	1
รวม	3.64	0.48	มาก	

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ตัวแปรอิสระ	การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	
	Pearson's Correlation	Sig. (1-tailed)
1) ด้านบุคลากร	.747***	0.000
2) ด้านงบประมาณ	.700***	0.000
3) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์	.686***	0.000
4) ด้านสภาพแวดล้อม	.675***	0.000
5) ด้านนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน	.613***	0.000
6) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	.466***	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) พบว่า ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.912 และสามารถอธิบายความผันแปรของความสัมพันธ์ของการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 88.80 ($R^2 = 0.888$) โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์

$$Y = a + B_1 X_1 + B_2 X_2 + B_3 X_3 + B_4 X_4 + B_5 X_5 + B_6 X_6$$

$$\text{Decision} = .1484 + .099 + .052 + .091 + .102 + .059 + .108$$

$$(5.349) (2.749) (6.564) (7.092) (4.012) (9.131)$$

จากสมการพยากรณ์พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ดีที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบุคลากร

ผลการทดสอบสมมติฐาน การจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า ทุกสมมติฐานมีความสอดคล้อง คือ 1) ด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 2) ด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 3) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 4) ด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 5) ด้านนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 6) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

สรุปและการอภิปรายผล

1) การจัดการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธพรพนมเขต (2565) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านนโยบายจุดเน้นการดำเนินงาน ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ตามลำดับ ส่วนระดับความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอัธยาศัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย วิภาภรณ์ (2565) ปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาของกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา ตามลำดับ

2) การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับ 1 คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย วิภาภรณ์ (2565) ปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก อันดับ 1 คือ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับ สุธาวิ กลิ่นอุบล (2562) การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโท อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโท อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านที่ชุมชนมีส่วนร่วมสูงสุด เป็นอันดับหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

3) การจัดการศึกษา ด้านบุคลากร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.747 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านงบประมาณ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.700 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.686 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านสภาพแวดล้อม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.675 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.613 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.466 โดยมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธราพร พนมเขต (2565) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหาร การศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอัธยาศัย มีทั้งหมด 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมได้ร้อยละ 51.90 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทอฝัน ธนโชติศิริกุล (2565) เรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสูง จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ด้านปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่าเท่ากับ 0.910 และสามารถอธิบายความผันแปรของปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมใน

การบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 82.80 และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย วิภาภรณ์ (2565) ปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.747 โดยมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.700 โดยมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.686 โดยมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ควรมีการกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
- 2) ควรมีการติดตามการใช้งบประมาณเพื่อการดำเนินงานการศึกษาตามอัธยาศัย
- 3) ต้องการนำผลการประเมินความพึงพอใจไปใช้ในการพัฒนาหรือจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญา ท้องถิ่น
- 4) ต้องมีการศึกษาสภาพบริบท หรือความต้องการ หรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคม เพื่อการกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
- 5) ต้องมีการเสนอโครงการ กิจกรรมที่ปรากฏอยู่ในแผนปฏิบัติการ ประจำปีของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
- 6) ต้องมีภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาในด้านขวัญกำลังใจแก่ผู้จัดการศึกษา หรือผู้เรียน หรือผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดอื่น
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2526). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภารการพิมพ์.
- ทอฝัน ธนโชติศิริกุล. (2565). *การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 กรณีศึกษา: เทศบาล ตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไนตะวัน กำหอม. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- พัชรพร พนมเขต. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วรรัตน์ ปทุมเจริญวัฒนา. (2561). *การศึกษาตามอัธยาศัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน. (2551). *แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. กรุงเทพฯ: รังสีการพิมพ์.

สุธาวิ กลิ่นอุบล. (2562). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโทน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี*. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อภิชัย วิภาภรณ์. (2565). *ปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักวิชาการพัฒนาชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี*. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข.

Cohen & Uphoff. (1980). *Effective Behavior in Organizations*. New York: Richard D. Irwin Inc.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).